

ایران

• صاحب امتیاز: خیرگزاری جمهوری اسلامی
 • سردبیر: حسام‌الدین برومند
 • دبیران: مصطفی عیوضی (سیاسی)
 • مهدی مهرپور (اقتصادی)
 • زرین رستمی وند (اجتماعی)
 • بنفشه غلامی (جهان)
 • لیدا فخری (اندیشه)

• محمدرضا عزیزی (گزارش)
 • زهرا کشوری (زیست‌بوم)
 • فرزاد قلعه‌دار (حوادث)
 • مهدی کلهرنژاد (اجرائی)
 • پرویز آزموده (صفحه‌آرایی)
 • داریوش کمالی پورآزاد (ویراستاری)
 • ابوالفضل نسایی (عکس)

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰؛ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴؛ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
 • پیامک: ۳۰۰۴۵۱۳۳؛ روابط عمومی: نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
 • صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۰۳۸۸؛ امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
 • چاپ: چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌چم
 • سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه‌ی ایزوا ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
 • پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
 • انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۴۸۸۹۲۰۵

«ایران» رادر صفحه‌های مجازی دنبال کنید

اگر تمام دنیا هم با تو بدشان بیاید و تو را آدم بدی بدانند، تا وقتی که وجدات تو را تأیید می‌کند و نگاه‌هاک نمی‌ماند، تو بدون دوست نمی‌مانی.

شارژت برونده

امام علی (ع):

خشم، صاحب خود را به پستی و هلاکت می‌اندازد و عیب‌های او را آشکار می‌سازد.

سخن‌روز

غزوالحکم: ج ۰۲، ص ۳۱

نگاره

باتلاق

طرح: حمید صوفی

محمدعلی ربانی

پژوهشگر

زبان فارسی

می‌تواند

این فرصت

را نیز فراهم

آورد که هر

ساله هزاران

مشتاق به

شعر و ادب و

زبان فارسی

را در قالب

تورهای

گردشگری

ادبی راهی

ایران کند

و صنعت

گردشگری

کشور را رونق

بخشد

نقل قول

سازمان میراث فرهنگی به سنگلج کمک کند

جامعه‌تثاری، تعزیه‌خوان‌ها، هنرمندان آیینی و سنتی و دانشجویان تئاتر از سال ۹۱ که «طرح توسعه سنگلج» به میان آمد، طومارهایی را منتشر کردند و این طرح توسط بزرگان این عرصه نظیر زنده‌یادان عزت‌الله انتظامی و داوود رشیدی با شهردار و شورای شهر وقت تهران مطرح شد. بنده، هم طرح و هم مسئول پیگیری این طرح بودم. در تخریب ساختمان مجاور تماشاخانه سنگلج یک اقدام غیرقانونی شکل گرفته است چون تماشاخانه در آذر ۱۳۸۸ در فهرست میراث ملی ثبت شد. طبق ضوابط و قوانین، برای بناهای ثبت شده باید حریم تعیین شود. طبق قانون، حریم در زمان ثبت تعیین می‌شود ولی اگر حریم در نظر گرفته نشود، پلاک چسبیده به ملک حق تخریب و ساخت‌وساز ندارد. اگر هم تخریب صورت بگیرد نباید نسبت به ساختمان ثبت شده مرتفع‌تر ساخته شود. می‌گفتم خیابان بهشت در منطقه ۱۲ تهران روح زندگی شهری خود را از دست داده است و شهرداری باید به فکر احیای این زندگی باشد. تنها جایی که عصرها به عنوان قلب تپنده فرهنگی در منطقه فعالیت می‌کند تماشاخانه سنگلج است که اگر ساخت‌وسازهای اداری بیشتر شود، این بنای فرهنگی نیز خفه می‌شود.

گفت‌وگوی اتابک نادری، مدیر سابق تماشاخانه سنگلج و مسئول پیگیری «طرح توسعه سنگلج» با ایران تئاتر

یادداشت

شیوه شکل‌گیری شعور مشترک

ایران، ایرانیان مهاجر و همچنین مشتاقان و تشنگان به شاهکارهای ادبی ایران را جذب و از قابلیت بالای تصویرسازی آن بهره‌گیرند. همان‌گونه که بهره‌گیری از ظرفیت زبان و ادب فارسی به دلیل قدرت بالای تیبینی و اغنایی آن، دستگاه دیپلماسی فرهنگی را راه رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده آن در تبیین و معرفی اسلام، انقلاب اسلامی و مکتب اهل‌ال‌بیت^(ع) به جهانیان کمک می‌کند. استفاده از زبان فارسی بویژه شاهکارهای ادبی و جهانی آن امروزه نیز فرصت و ظرفیت مناسبی جهت همکاری‌های علمی، گردشگری، هنری، فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و مشارکت می‌رود و پیش از دیگر عناصر فرهنگی از قابلیت اجماع‌سازی و فراهم آوردن فرصت‌های همکاری‌ها و مشارکت و همچنین تبدیل شدن به فعالیتی سودآور و پربازده برخوردار است.

از سوی دیگر، ادبیات فارسی اصلی‌ترین پل ارتباطی و پیوستگی فرهنگی تاریخی میان جهان ایرانی و همه ایرانیان است. زبان فارسی علاوه بر قابلیت برقراری ارتباط میان گذشته، حال و آینده میان ایرانیان با مردمان حوزه تمدن ایرانی اسلامی، علاقه آنها را با میراث فرهنگی تمدنی مشترکی که زبان فارسی مهم‌ترین پایه هویتی آن به شمار می‌رود پیوند می‌زند و به بازسازی هویت مشترک میان آنان کمک می‌کند. این ویژگی و کارکرد مهم و برجسته ادبیات فارسی به دلیل ماهیت بینا فرهنگی و مشترک آن توانسته است جغرافیای فرهنگی بسیار پهناورتری از مرزهای جغرافیایی ایران پدید آورد و علاوه بر اتصال و پیوست بین اقوام و نسل‌های مختلف ایرانی، به عامل مستحکم جهت برقراری پیوندهای هویتی و فرهنگی میان ایرانیان با سایر ملت‌های حوزه فرهنگی تمدنی ایران تبدیل شود. زبان فارسی در طول تاریخ گذشته توانسته است مجموعه‌ای از میراث مشترک ادبی، سنت‌های فرهنگی و آداب و رسوم مشترک را در حوزه تمدن ایرانی سامان دهد. این سرمایه مشترک برآمده از زبان فارسی امروزه ظرفیت بسیار مهمی جهت همسویی و همکاری میان جمهوری اسلامی ایران

با کشورهای منطقه بویژه کشورهای فارسی‌زبان همسایه است. زبان فارسی همان‌گونه که در قرون گذشته یکی از ظرفیت‌های تأثیرگذار برای فرهنگ‌سازی و تمدن‌سازی مشترک با ملت‌های منطقه بوده است امروزه نیز اگر بحث از تمدن نوین اسلامی می‌شود قطعاً یکی از ظرفیت‌های مهم و تأثیرگذار در افق‌گشایی برای تحقق آن و رسیدن به این چشم‌انداز امیدبخش و افتخارآفرین، زبان و ادب فارسی است. مضاف بر اینکه زبان فارسی از ظرفیت بالایی جهت همکاری‌های علمی، آموزشی برخوردار است. وجود صدها دیپلماتان زبان فارسی در مراکز دانشگاهی در منطقه و سایر کشورها این فرصت و امکان را فراهم آورده است تا با بی‌ریزی همکاری‌های علمی فرصت‌های همکاری‌ها و مشارکت از سوی اجماع‌سازی و فراهم آوردن فرصت‌های همکاری‌ها و مشارکت و همچنین تبدیل شدن به فعالیتی سودآور و پربازده برخوردار است.

زبان فارسی می‌تواند این فرصت را نیز فراهم آورد که هر ساله هزاران مشتاق به شعر و ادب و زبان فارسی را در قالب تورهای گردشگری ادبی راهی ایران کند و صنعت گردشگری کشور را رونق بخشد. مبادله استاد و دانشجو، همکاری‌های علمی در ترجمه و نشر و پژوهش آثار ادبی، همایش‌ها و تحقیقات مشترک ادبی، فرصت‌ها و اردوهای علمی از جمله دیگر زمینه‌های همکاری در این عرصه به شمار می‌آید. همان‌گونه که وجود میلیون‌ها نسخه خطی فارسی در کشورهای منطقه بویژه شبه‌قاره هند سرمایه و فرصت گرانتدوری برای بی‌ریزی همکاری‌های مشترک فرهنگی محسوب می‌شود. نکته حائزاهمیت دیگر اینکه آنچه که امروز می‌تواند میلیون‌ها ایرانی مهاجر را خارج از کشور را که در معرض چالش‌ها و بحران‌های گسست هویتی قرار دارند حفظ کند و آنان را به سرزمین مادری‌شان متصل گرداند، زبان فارسی است. فرصت فرهنگی تأثیرگذاری که می‌تواند طیف گسترده‌ای از ایرانیان مهاجر را پوشش دهد و به تقویت ارتباطات آنان با نهادهای فرهنگی کشورمان در خارج از کشور کمک کند.

تجسیم

تماشای اثر هنری

آثار هنری را می‌توان نگاه کرد. می‌توان دید. می‌توان تماشا کرد. می‌توان زبان ویژه هر اثر هنری را فهمید. می‌توان با آثار هنری معاشرت کرد. می‌توان با هنر همزیستی کرد. این تعابیر فقط کلمه و ادعای لفاظانه نیست. هر کدام از این مشخصات و منظرها، بخشی از تاریخ هنر، تاریخ اجتماعی و ماهیت انسانی را تشکیل داده‌اند. تحولات هنر و جامعه زائیده توقف یا عبور از هر کدام از این معانی است. هر تابلوی راهنمایی و رانندگی حاوی کلماتی است، دیده می‌شود اما کسی آن را تماشا نمی‌کند. دسته‌ای گل سرخ را می‌شود ساعت‌ها تماشا کرد اما کلمه ندارد. زبان عطرها را می‌شود شنید اما عطرها فرصت گفت‌وگو ندارند. همچنان که تاریخ هنر سرشار از این جایگاه‌های متنوع برای مفهوم هنر است یا حتی تاریخی که در زمان واحد در جغرافیای فرهنگی متفاوت حکمی متفاوت دارد.

هر اثر هنری در متن خود یک دفترچه راهنما دارد که در آن زبان، کلمات کلیدی، کاربرد اثر و طرز کار آن تشریح می‌شود. باید توجه داشت که این دفترچه چیزی فراتر از درونی‌تر از استیتمنت‌ها و نوشته‌هایی است که هنرمندان و منتقدان و برگزارکنندگان نمایشگاه به گوشه کار سنجاق می‌کنند. در واقع دفترچه راهنمای آثار هنری بخشی از ماهیت و شرایط خلق اثر بوده و کلید رمزی است که با مخاطب به اشتراک می‌گذارد. این کلید رمز ترکیبی از فرایند آفرینشگر خودآگاه و ناخودآگاه هنرمند بوده و با آورده مخاطب به تکامل می‌رسد. اما ارتباطی با نمادسازی و طرح معنا و ماندن آن ندارد، بلکه بیشتر به لهجه‌ای مشابه شباهت دارد که زمینه‌ای برای رابطه‌های منجر به تفهیم خواهد شد. مثل دو زبان که برای تبدیل به رابطه احتیاج به معادلات لغوی، پردازش ساختاری و صد البته درک فرهنگ منجر به زبان دارد. حادثه‌ای که نامش را هنرمی‌گذاریم و چرخه‌هایی برای خلق کنش هنری؛ حاصل همین مسیر رمزگذاری و رمزگشایی است که به کمک کلید رمزهای دفترچه راهنمای هر اثر هنری ممکن می‌شود. نتیجه می‌تواند به فراخور عناصر سازنده، دامنه بزرگی از «دیداری ساده» تا «التذادی عمیق و ماندگار» باشد. در جامعه‌ای که فرهنگ تصویری و زیبایی‌شناسی هنری نهادینه نباشد، در رویدادهای تجسمی، چنین مواجهه‌ای به سادگی اتفاق نمی‌افتد و مفاهیم جایش را به توصیفات سطحی می‌دهد. در عوض اعتبار «زیبایی» [استتیک] به نازل‌ترین سطح ممکن سقوط می‌کند. اگر قصد، خواندن، فهم و لذت‌بینی مثل این بیت حافظ برای کودکی دبستانی یا نوجوانی دانشگاهی یا افرادی از گروه‌های متنوع با دانش و تجارب زیستی متفاوت باشد؛

«به می‌سجاده رنگین کن گپرت بیمرغان گوید که سالک بی خبر نبود ز راه و رسم منزل‌ها»
 به چه سوابقی نیاز است؟ مقدمه تقاهم ظاهری تا دسترسی به آن دفترچه راهنمای ذاتی جهان شاعر را چگونه می‌توان تشریح و میسر کرد؟ قطعاً شرح واژگان می‌تواند اولین و ساده‌ترین شروع باشد تا کشف اشارات و نقبی که باید به معانی دیرپای فرهنگی و شناختی زد.

هر اثر هنری

در متن خود

یک دفترچه

راهنما دارد

که در آن

زبان، کلمات

کلیدی، کاربرد

اثر و طرز کار

آن تشریح

می‌شود.

باید توجه

داشت که

این دفترچه

چیزی فراتر

از درونی‌تر از

استیتمنت‌ها

و نوشته‌هایی

است که

هنرمندان و

منتقدان و

بازگزارکنندگان

نمایشگاه

به گوشه

کار سنجاق

می‌کنند

عکس نوشت

«شیردنگ بافی»

یکی از صنایع دستی استان لرستان، به صورت بافته‌های رنگارنگ است. شیردنگ نماد خانه بختیار است که طرزهای هنرستانی در عروس‌ها، شادی و تزیین خودرو نیز کاربرد دارد.

عکس: ایرنا

پیشنهاد کاظمی برای علاقه‌مندان ادبیات

محمدکاظم کاظمی، پژوهشگر ادبی و مصحح در تازه‌ترین استودیو خود، مطلبی از یک صفحه ادبی را با دنبال‌کنندگان صفحه‌اش به اشتراک گذاشته و تأکید کرده که صفحه مذکور، صفحه‌ای وزین، حاوی پاره‌هایی از متون کهن با مدیریت علی باقریان است. او به علاقه‌مندان ادبیات پیشنهاد کرده که این صفحه را دنبال کنند تا اطلاعاتی خواندنی را درباره ادبیات کهن به‌دست بیاورند. در این صفحه ادبی، متن‌هایی کوتاه به اشتراک گذاشته شده و نکاتی درباره واژه‌های به کار رفته در آنها و معادل فارسی‌شان به اشتراک گذاشته می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر در این رابطه، سری به صفحه کاظمی بزنید.

لرستان دیار مفرغ و ترانه

علی قمری با اشتراک ویدیویی در سفر به لرستان و تارنوازی در فلک‌الافلاک در صفحه مجازی‌اش نوشت: فلک‌الافلاک، نماد تاریخی لرستان، پس از دو سال بالاخره رخصت حضور به من داد تا «تاربارانی» افتخاری دیگر را تجربه کند. گمان می‌رود که قلعه فلک‌الافلاک، همان دژ شاپورخواست باشد که در دوره ساسانی کاربرد حکومتی و نظامی داشته است. همچنین کمانچه لرستان را به زیباترین شکل به زبان موسیقی ترجمه می‌کند. در کنار این برومندان حرفه‌ای لرستان، نشاطی وصف‌ناپذیر احساس می‌کردم. «دوپا» یکی از فرم‌های رقص و موسیقی لرستان است که در آن ملودی‌های مختلف این خطه را به شکل کنترپوانتیک اجرا کردیم. جالب بود که این عزیزان دو مؤلفه اشرف به موسیقی لرستان و نگاه آکادمیک را توأم داشتند و این موسیقی تبدیل به گفت‌وگویی شد که همه در آن حل شدیم. بسیار از آنها یاد گرفتم. در خلق این اثر از آثار استاد فرج علیپور که به همراه خانواده‌شان در رسانایی صدای لرستان به جهان نقشه برجسته داشته‌اند الهام گرفتم. بنابراین با عشق، این اثر را به استاد علیپور مهربان تقدیم می‌کنم و امیدوارم سایه‌شان بر موسیقی ایران مانا باشد. برای نامگذاری یک میدان خرم‌آباد به نام کمانچه مذاکراتی مثبت در این سفر انجام شد.

